

UCHWAŁA Nr 529 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 2 sierpnia 1954 r.

w sprawie zasad rozliczeń za dostawę, usługi i roboty między rolniczymi spółdzielniami produkcyjnymi a innymi jednostkami gospodarki społecznej.

A. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozliczenia między rolniczymi spółdzielniami produkcyjnymi a innymi jednostkami gospodarki społecznej dokonywane są w formie rozliczeń inkasowych lub innych rozliczeń w zależności od umowy stron.

2. Ilekroć w dalszym ciągu niniejszej uchwały będzie mowa o spółdzielni, należy przez to rozumieć rolnicze spółdzielnie produkcyjne wszystkich typów.

3. Podstawą rozliczeń za dostawę towarów, usług i roboty jest faktura (rachunek) wystawiona po całkowitym lub częściowym wykonaniu zamówienia — stosownie do warunków umowy. Termin wystawienia faktury wynosi najwyżej 3 dni robocze od daty wykonania zamówienia. Bank dostawcy ma prawo w uzasadnionych przypadkach przedłużyć termin wystawienia faktury.

4. Jako datę wykonania zamówienia, w zależności od umowy stron, uważa się datę:

- a) wysyłki towaru przez dostawcę,
- b) odbioru towaru lub roboty przez odbiorcę,
- c) wykonania usługi,
- d) okresowego obliczenia przy dostawach i usługach wykonywanych lub świadczonych periodycznie.

Dostawca (wykonawca) powinien datę wykonania zamówienia podać w fakturze.

5. Jeżeli wysyłka towaru (ust. 4 lit. a) nie może nastąpić z winy odbiorcy albo jeżeli umowa przewiduje odbiór towaru lub roboty (ust. 4 lit. b), dostawca obowiązany jest zawiadomić odbiorcę o wykonaniu zamówienia i wyznaczyć termin odbioru lub wskazania adresu wysyłkowego, przewidzianego warunkami umowy lub ogólnymi warunkami dostaw. Z upływem tego terminu dostawca wystawia fakturę. W tych przypadkach jako datę wykonania zamówienia uważa się termin wyznaczony do odbioru.

6. Oryginał faktury oraz wszystkie dokumenty wysyłkowe dostawca przesyła listem poleconym do odbiorcy w terminie ustalonym dla wystawienia faktury.

7. Faktury przejściowe, o ile są wystawione, ze względu na rodzaj świadczenia należy traktować na równi z fakturami wymienionymi w ust. 1.

8. Niedopuszczalne jest — z wyjątkiem przypadku umów kontraktacyjnych — pobieranie zaliczek i przedpłat na poczet dostaw towarowych, wykonywanych usług lub robót w transakcjach między rolniczymi spółdzielniami produkcyjnymi a innymi jednostkami gospodarki społecznej.

B. Rozliczenia z tytułu należności rolniczych spółdzielni produkcyjnych.**I. Rozliczenia inkasowe.***Żądania zapłaty.*

§ 2. 1. Spółdzielnia wypełnia na podstawie wystawionych faktur żądania zapłaty i składa je w banku dla niej właściwym najpóźniej w ciągu 14 dni kalendarzowych od terminu przewidzianego dla wystawienia faktury. Termin ten bank może przedłużyć do 30 dni.

2. Po upływie 30 dni kalendarzowych od terminu przewidzianego dla wystawienia faktur należności spółdzielni rozliczane są w innej formie rozliczeń (§ 8). W uzasadnionych przypadkach bank może przyjąć od spółdzielni żądania zapłaty po upływie 30 dni.

3. Spółdzielnia dołącza do żądania zapłaty 1 kopię faktury, którą bank przesyła płatnikowi łącznie z wezwaniem do zapłaty.

Obowiązki płatników.

§ 3. Co do obowiązków płatników w zakresie terminu, formy i odmowy akceptu oraz terminu i kolejności zapłaty mają analogiczne zastosowanie przepisy §§ 3, 4, 5 i 6 uchwały nr 877 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad rozliczeń za dostawy, usługi i roboty między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1500) z tą zmianą, iż w przypadku braku środków na rachunku płatnika należności spółdzielni pokrywane są w pierwszej kolejności przed przeterminowanymi żądaniami zapłaty innych jednostek gospodarki uspołecznionej (§ 6 ust. 1 lit. e) powołanej uchwały nr 877).

Dolna granica.

§ 4. 1. Dolna granica żądań zapłaty, wystawionych przez spółdzielnię na jednostki gospodarki uspołecznionej, wynosi 250 zł.

2. Żądanie zapłaty może obejmować kilka faktur na kwoty powyżej 100 zł, ogólna jednak suma żądań zapłaty nie może być niższa od sumy podanej w ust. 1.

§ 5. Spółdzielniom, które składają do inkasa żądania zapłaty, bank powinien okazać pomoc w dopełnieniu przez nie formalności związanych z prawidłowym wypełnieniem dokumentów.

Kary za zwłokę.

§ 6. Bank nie pobiera od płatników-jednostek gospodarki uspołecznionej na rzecz rolniczych spółdzielni produkcyjnych kary za zwłokę od nie pokrytych w terminie z braku środków żądań zapłaty.

Przechowywanie towarów na odpowiedzialność odbiorcy w razie odmowy akceptu.

§ 7. Zgodnie z ogólnymi warunkami dostaw odbiorca-jednostka gospodarki uspołecznionej ma obowiązek należytego przechowywania towarów i ponosi z tego tytułu pełną odpowiedzialność.

II. Inne rozliczenia.*Zakres rozliczeń.*

§ 8. 1. Wszystkie rozliczenia za dostawy, usługi i roboty na kwoty do 100 zł włącznie są regulowane gotówką lub przekazami pocztowymi.

2. Poza przypadkami przewidzianymi w § 4 ust. 2 wszystkie rozliczenia za dostawy, usługi i roboty na kwoty powyżej 100 zł do 250 zł regulowane są czekami, bankowymi poleceniami przelewu, przekazami pocztowymi lub za pobraniem, przy rozliczeniach zaś miejscowych (w obrębie tej samej miejscowości) — również i gotówką.

3. Należności z tytułu reklamacji, wynikające z opłacenia dostaw, usług i robót, oraz należności z tytułu rachunków dodatkowych lub z innych tytułów nie wynikających z dostaw, usług i robót regulowane są do 250 zł zgodnie z ust. 1 i 2, a powyżej 250 zł — czekami i poleceniami przelewu.

C. Rozliczenia z tytułu zobowiązań rolniczych spółdzielni produkcyjnych.**I. Rozliczenia inkasowe.***Akceptowa forma rozliczeń.*

§ 9. 1. Dostawca wypełnia na podstawie wystawionych faktur żądania zapłaty i składa je w banku dla niego właściwym najpóźniej następnego dnia roboczego po upływie terminu przewidzianego dla wystawienia faktur. W przypadku późniejszego złożenia żądania zapłaty dostawca nie może korzystać z kredytu inkasowego.

2. Po upływie 30 dni kalendarzowych od terminu przewidzianego dla wystawienia faktur należności dostawcy rozliczane są w innej formie rozliczeń (§ 20). W uzasadnionych przypadkach bank dostawcy może zezwolić na złożenie żądania zapłaty po upływie 30 dni.

3. Dostawca dołącza do żądania zapłaty 1 kopię faktury, którą bank przesyła spółdzielni łącznie z wezwaniem do zapłaty.

Akcept.

§ 10. 1. Akceptowa forma rozliczeń polega na pisemnym wyrażeniu zgody spółdzielni na zapłatę należności wynikających z faktur oraz na pokrycie tych należności ze środków pieniężnych spółdzielni.

2. Termin tego akceptu wynosi 10 dni kalendarzowych od następnego dnia roboczego po dacie wysłania przez bank wezwania do zapłaty.

Odmowa akceptu.

§ 11. 1. Spółdzielnia może odmówić akceptu sumy objętej żądaniem zapłaty; odmowa może być:

- a) całkowita,
- b) częściowa.

2. Całkowita odmowa akceptu następuje:

- a) w przypadkach określonych szczególnymi przepisami umowy między dostawcą a odbiorcą przewidującymi odmowę akceptu,
- b) gdy spółdzielnia nie zamawiała towaru (usługi, roboty).

- c) gdy spółdzielnia zapłaciła już za towar (usługę, robotę),
- d) w przypadku dostarczenia całości towaru nieodpowiedniego co do jakości ze względu na wady istotne,
- e) w przypadku dostarczenia całości towaru nie skompletowanego,
- f) w przypadku braku zachowania standardów w całości dostarczonego towaru,
- g) gdy w drodze preadresowano towar na innego odbiorcę.

3. Częściowa odmowa akceptu następuje w przypadku:

- a) gdy dostawca przekroczył ceny, narzuty i marżę ustalone umową, cennikiem lub w inny sposób, zgodny z przepisami,
- b) nadesłania towaru w ilości przewyższającej ilość przewidzianą w umowie,
- c) nadesłania obok towaru zamówionego również towaru nie zamówionego,
- d) błędów rachunkowych w fakturze lub żądaniu zapłaty,
- e) dostarczenia części towaru nieodpowiedniego co do jakości ze względu na wady istotne,
- f) dostarczenia części towaru nie skompletowanego,
- g) braku zachowania standardów w części dostarczonego towaru.

4. Wszelkie inne zastrzeżenia, nie wymienione w ust. 2 i 3, nie stanowią podstawy do odmowy akceptu i mogą być dochodzone w drodze arbitrażowej.

5. Odmowa akceptu powinna być złożona w terminie akceptu w formie pisma doręzonego bankowi płatnika. O odmowie akceptu spółdzielnia ma obowiązek zawiadomić dostawcę, przesyłając mu odpis pisma skierowanego do banku płatnika.

6. Spółdzielnia nie ma prawa odmówić akceptu, jeżeli zużyła towar przed upływem terminu akceptu.

7. W razie złożenia przez spółdzielnię umotywowanej odmowy akceptu bank zwraca żądanie zapłaty do banku dostawcy.

8. Bank ma prawo przedłużyć termin akceptu — w przypadku otrzymania ze spółdzielni powiadomienia o nienadejściu towaru — w terminie przewidzianym na akcept.

§ 12. 1. Żądanie zapłaty jest płatne z upływem terminu akceptu (§ 10 ust. 2). Bank obciąża rachunek spółdzielni w dniu otrzymania wyraźnego akceptu, a najpóźniej w następnym dniu roboczym po otrzymaniu tego akceptu.

2. W przypadku braku środków na rachunku spółdzielni na zapłatę akceptowanego żądania zapłaty bank przechowuje żądania zapłaty i pokrywa według kolejności przewidzianej w § 13.

3. W przypadku braku środków na rachunku spółdzielni na pokrycie akceptowanego żądania zapłaty, dotyczącego dostaw, robót i usług o charakterze eksploatacyjnym, bank na wniosek spółdzielni może uruchomić kredyt celowy, z którego pokrywa akceptowane żądanie zapłaty.

4. O ile bank płatnika nie otrzyma w terminie akceptu wyraźnej zgody spółdzielni lub odmowy akceptu, nie może obciążyć rachunku spółdzielni sumą płatnego żądania zapłaty, lecz po uzyskaniu zgody właściwego dla

spółdzielni prezydium powiatowej rady narodowej rezerwuje odpowiednią sumę na rachunku spółdzielni. Bank ma obowiązek zawiadomić spółdzielnię o rezerwowaniu środków. Na wniosek banku płatnika prezydium powiatowej rady narodowej obowiązane jest w ciągu 5 dni zbadać przyczyny niewyrażenia przez spółdzielnię zgody lub odmowy na uregulowanie zobowiązania i spowodować usunięcie tych przyczyn.

5. W razie braku wyraźnej zgody lub odmowy akceptu przy jednoczesnym braku środków na rachunku spółdzielni i braku wniosku spółdzielni o udzielenie kredytu bank płatnika przechowuje żądanie zapłaty przez okres dalszych 15 dni, zawiadamiając równocześnie o tym prezydium powiatowej rady narodowej. Po tym terminie bank płatnika zwraca żądanie zapłaty do banku dostawcy.

6. Akcept lub odmowa akceptu nie pozbawiają dostawcy i odbiorcy prawa do późniejszego wystąpienia z wzajemnymi roszczeniami.

Kolejność pokrywania płatności w przypadku braku środków na rachunku spółdzielni.

§ 13. W przypadku gdy środki na rachunku spółdzielni nie wystarczają na pokrycie wszystkich płatnych zobowiązań, zaleca się spółdzielniom następującą kolejność pokrywania tych zobowiązań:

- a) płace sił najemnych oraz przelewy składek na ubezpieczenia społeczne,
- b) należności budżetu Państwa,
- c) zobowiązania wobec państwowych ośrodków maszynowych,
- d) zobowiązania z tytułu płatnych kredytów,
- e) przeterminowane żądania zapłaty i przeterminowane polecenia przelewu za otrzymany towar oraz usługi, w kolejności ich wpływu do banku płatnika,
- f) płatne żądania zapłaty oraz inne zobowiązania, w tym również z tytułu ubezpieczeń rzeczowych wobec jednostek gospodarki społecznej,
- g) zaliczkowanie pracujących w spółdzielni członków spółdzielni produkcyjnych i ich rodzin.

Dolna granica.

§ 14. 1. Dolna granica żądań zapłaty wystawianych na spółdzielnię wynosi 900 zł.

2. Żądanie zapłaty może obejmować kilka faktur powyżej 100 zł, jednakże ogólna suma żądań zapłaty nie może być niższa od 900 zł.

Obowiązki banku dostawcy przy rozliczeniach.

§ 15. 1. Bank dokonuje kontroli nad składanymi do inkasa żądaniami zapłaty, a przede wszystkim bada, czy:

- a) rubryki żądań zapłaty zostały właściwie wypełnione przez dostawcę i podane na żądaniu zapłaty kwoty zgadzają się z kwotami załączonych do kopii faktur,
- b) żądania zapłaty i faktury oznaczone zostały datą wykonania zamówienia,
- c) dostawca złożył oświadczenie, stwierdzające datę przesłania oryginału faktury z dokumentami wysyłkowymi listem poleconym do spółdzielni, lub złożył potwierdzenie odbioru oryginału faktury przez spółdzielnię na kopii faktury.

2. W zakresie kontroli faktur i żądań zapłaty dotyczących inwestycji bank bada, czy:

- a) do żądań zapłaty dołączono 2 kopie faktury,
- b) faktury zarówno przejściowe jak i końcowe wskazują okres (czas) robót lub prac objętych fakturą,
- c) do żądań zapłaty dotyczących miesięcznych faktur za wykonane roboty dołączono akty załącznic odbiorcze,
- d) żądania zapłaty z tytułu dostaw, robót i usług inwestycyjnych oznaczone są symbolami tytułu inwestycyjnego, powołanym przez odbiorcę w umowie (zamówieniu).

3. Bank dostawcy powinien odnowić przyjęcia do inkasa żądań zapłaty nie odpowiadających warunkom określonym w ust. 1 i 2.

Kary za zwłokę.

§ 16. Bank nie pobiera od spółdzielni na rzecz dostawców kar za zwłokę od nie pokrytych w terminie z braku środków żądań zapłaty.

II. Bezakceptowa forma rozliczeń.

Zakres rozliczeń.

§ 17. 1. Nie wymagają akceptu spółdzielni żądania zapłaty za następujące dostawy i usługi: gaz, energia elektryczna, usługi komunalne, opłaty pocztowe, telekomunikacyjne, radiowe oraz tytuły wykonawcze: arbitrażowe, sądowe i administracyjne.

2. Przepisy niniejszej uchwały zawarte w §§ 13, 15, 16 mają analogiczne zastosowanie do rozliczeń bezakceptowych.

Termin zapłaty.

§ 18. W dniu wpływu żądania zapłaty do banku płatnika lub w następnym dniu roboczym bank obciąża rachunek spółdzielni sumą żądania zapłaty.

Dolna granica.

§ 19. 1. Dolna granica rozliczeń w formie bezakceptowej wynosi 250 zł dla jednego żądania zapłaty.

2. Żądanie zapłaty może obejmować kilka faktur ponad 100 zł, ogólna jednak suma żądania zapłaty nie może być niższa od podanej w ust. 1.

III. Inne rozliczenia.

§ 20. W formie innych rozliczeń (bankowym poleceniem przelewu, czekiem, gotówką, przekazem pocztowym) zapłata zobowiązań spółdzielni następuje w przypadku, gdy należność jest niższa od sumy 900 zł lub gdy tak stanowi umowa zawarta między spółdzielnią a dostawcą.

D. Przepisy końcowe.

§ 21. 1. Przepisom niniejszej uchwały nie podlegają rozliczenia spółdzielni z innymi rolniczymi spółdzielniami produkcyjnymi oraz rozliczenia za roboty i usługi świadczone przez państwowe ośrodki maszynowe na rzecz spółdzielni.

2. Tryb rozliczeń spółdzielni z państwowymi ośrodkami maszynowymi reguluje odrębne zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1952 r. w sprawie zasad rozliczeń za usługi i roboty świadczone przez państwowe ośrodki maszynowe na rzecz rolniczych spółdzielni produkcyjnych (Monitor Polski z 1953 r. Nr A-18, poz. 248), wydane w porozumieniu z Ministrem Finansów i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 22. Upoważnia się Ministra Finansów do wydawania w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa zarządzeń regulujących poszczególne zagadnienia — w miarę potrzeb rozwojowych gospodarki finansowej spółdzielni produkcyjnych — odmiennie od przepisów niniejszej uchwały.

§ 23. Tracą moc wszelkie wydane dotychczas przepisy w przedmiocie unormowanym niniejszą uchwałą.

§ 24. Wykonanie uchwały porucza się Ministrom Finansów i Rolnictwa.

§ 25. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 1954 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*